

Generaals, kolonels, dames en heren,

Waar gaat de Vereniging heen vanaf 2009?

Deze jaarrede is traditioneel het moment om - kort - terug te kijken op de afgelopen periode en vooral ook vooruit te kijken. Naar dit jaar en volgende jaren, al hebben de afgelopen vijftien jaar geleerd dat je daarbij een steeds grotere marge moet inbouwen in je plannen.

De KVNRO is een vereniging van officieren en dat betekent dat er altijd veel mensen zijn om over plannen te praten, maar dat de uitvoering weleens trager op gang komt. Toch is er afgelopen jaar een begin gemaakt met de uitvoering van de strategienota. Die verenigingsstrategie moet de KVNRO aanpassen aan het huidige tijdsgewricht. Wij leven immers in een wereld die wezenlijk anders is dan 92, 62 of 32 jaar geleden. De zeer grote aantallen verlofs- en later reserveofficieren in de krijgsmacht zijn verleden tijd, de genoemde jaren horen immers bij de wereldoorlogen, de afscheiding van koloniën en de koude oorlog. Allemaal al 'lang' verleden tijd en de krijgsmacht van nu vraagt dan ook kleinere aantallen reserveofficieren, die voor een beperkt aantal functies ingezet worden. Dat zijn met name die functies, waar zij naast hun militaire kennis vooral ook de kennis en ervaring vanuit hun civiele baan inbrengen. Een functie als officier 'bij de troep' komt in kleinere aantallen voor, bij de Natres, Groep Luchtmacht Reserve en bij detachementen van de Koninklijke Marine.

Met die verandering van aard van de reserveofficier was de KVNRO gedurende enige tijd ook maar beperkt in staat om de nieuwe collega's - vaak ex-beroeps - te bereiken. Dat tij hebben we gekeerd. Met in gedachten de veel kleinere aantallen van de beroepsgroep, zien we groeiende aantallen lid worden. De KVNRO is nog steeds dé vereniging voor reserve officieren. De nieuwe leden, of eigenlijk al de potentiële leden, zijn wel gezond kritisch. We moeten ze als vereniging iets te bieden hebben. Dat was vroeger ook wel zo, maar toen werden veel jonge officieren eerst lid en gaven je vervolgens de kans als vereniging om dat waar te maken. Nu moeten we potentiële leden vóóraf laten zien wat de KVNRO waard is en dat is heel wat!

Aanstaande maandag gaan we bijvoorbeeld met een grote groep actieve reserveofficieren naar Brussel, zowel leden als potentiële leden. We zijn daar aanwezig bij de onthulling van een monument voor de reservisten, ter gelegenheid van 60 jaar CIOR. 's-Middags is er een seminar met als sprekers de Secretaris Generaal van de NAVO Jaap de Hoop Scheffer, de voorzitter van de vaste Kamercommissie voor Defensie Hans van Baalen en de Belgische minister voor landsverdediging Pieter de Crem. Een mooi programma, dat door de het Nederlandse voorzitterschap van CIOR is georganiseerd. Door de KVNRO dus in feite! Dit is gebeurd in nauwe samenwerking met Defensie die het van harte ondersteunt door de deelnemers op te roepen in werkelijke dienst en door voor vervoer naar Brussel te zorgen.

Ik kan en wil natuurlijk niet praten over de werving actieve reserveofficieren en de activiteiten voor die groep, zonder daarnaast aandacht te besteden aan de basis van onze vereniging: de post-actieven of b.d.-ers. Voor hen zijn de lokale activiteiten vaak belangrijker dan de werkzaamheden van het landelijk bestuur, maar al die activiteiten samen maken onze vereniging. Wij hebben en houden onze vijf doelstellingen, inclusief de saamhorigheid, de inhoudelijke discussie en de maatschappelijke functie die vooral tot uitdrukking komt in het ambassadeurschap van de reserveofficier. Daarmee raak ik ook aan het natuurlijke verschil met onze zustervereniging de AVRМ, zonder iets af te willen doen aan de kwaliteit van die vereniging, integendeel! Ik streef naar een innige en nauwe samenwerking met de Algemene Vereniging van Reserve Militairen. Beide verenigingen zijn complementair en kleiner na het opschorten van de dienstplicht. De KVNRO is een echte officiersclub, met veel seminars, studie en voorlichtingsbijeenkomsten met sprekers, lobby naar de politiek en ga maar door. De AVRМ is vooral sterk op het gebied van pure militaire activiteiten: het organiseren van schieten, marsen, excursies naar militaire instellingen. Beide verenigingen zijn – nogmaals – complementair.

Binnen beide verenigingen wordt ook wel gesproken over samengaan, over fuseren. Voordat het zover komt - als het zover komt - zal daar eerst uitgebreid over gesproken moeten worden. Een fusie moet een goed huwelijk zijn, geen “moetje”. De leden van beide verenigingen moeten het willen. Maar wat er ook gebeurt, het zal wat mij betreft nooit mogen lijden tot het verlies van onze Koninklijke 'K' van de KVNRO.

Terug naar de ontwikkelingen voor actieve reservisten. Daar wordt in toenemende mate een beroep op gedaan in binnen- en buitenland en de KVNRO zet zich in om dat onder goede voorwaarden te doen. Front-fill, back-fill, nationale operaties en uitzendingen. De praktijk loopt zoals vaker voor op het papier, wat betekent dat er vaak nog maatwerk nodig is voordat een reservist op uitzending kan. Dat verandert snel. Het nieuwe reservistenbeleid maakt inzet van de reservist voor alle defensietaken weer officieel mogelijk en de arbeidsvoorwaarden en rechtspositie volgen snel.

In de kamer zien we altijd veel tegenstellingen en hevige debatten.

Behalve op reservisten gebied. Daar schaart zich altijd een zeer ruime meerderheid zich achter de reservisten. De KVNRO draagt er ook zorg voor dat de Kamerleden voldoende zijn geïnformeerd over het belang van de reservisten en hun belangen. Op 20 mei, aanstaande woensdag zal in de Tweede Kamer worden gesproken over het reservisten beleid. U bent van harte uitgenodigd om op de publieke tribune plaats te nemen. Doet u dat gerust, of misschien wel vooral in uniform. Niet als een vorm van protest, dat is niet nodig. Maar het is van belang dat naast de defensieleiding ook de Kamerleden weten dat wij weer achter hen staan en voor wie zij staan. Immers de goede samenwerking tussen de defensie organisatie, de politiek, en de reservisten zelf komt ten goede aan alle partijen, en daarmee aan de invulling van de doelstellingen van onze vereniging.

Terwijl de taken van het invullen en stimuleren van de saamhorigheid die vooral bij de afdelingen liggen, is het hoofdbestuur intensief bezig om invulling te geven aan de statutaire doelstellingen die er op gericht zijn Defensie te ondersteunen. We zien daarbij enkele mogelijke belangrijke rollen van de KVNRO voor defensie, zoals het helpen vullen van vacatures, het helpen vinden van de juiste officier op de juiste plaats, maar ook het gemotiveerd houden van de reservist om beschikbaar te zijn en blijven voor defensie. In mijn jargon is dat geworden het “Vinden, Binden en Boeien” van reservisten, van reserve officieren. Men kan zich afvragen of Defensie dat dan zelf niet kan. Natuurlijk wel, maar slechts ten dele. Immers de Defensie organisatie is geen sociale club, en is zoals elk ministerie wat bureaucratisch.

Net zoals in andere ministeries en bedrijven, is een personeelsvereniging een bindende factor die door de werkgevers wordt ondersteund.

Binnen dat kader ziet de KVNRO mogelijkheden defensie te ondersteunen door te helpen met het vinden van aankomende reserve officieren. Door het leggen van verbindingen met universiteiten en het hernieuwd in de vereniging nemen van Aspirant Reserve Officieren. Studenten die gemotiveerd zijn, of die we kunnen motiveren om reserve officier bij de krijgsmacht te worden. Het aloude begrip “ARO” krijgt daarmee weer een goede invulling.

Voorts is de vereniging voortdurend in gesprek met defensie om haar bemiddelende rol aan te bieden en uit te voeren bij het plaatsen op functie van reservisten. Er is een grote behoefte aan reservisten, maar ze zijn niet altijd makkelijk te vinden. De vereniging spant zich in om defensie daarbij te ondersteunen: De Civilian Skills Database van de KVNRO is een instrument om vraag en aanbod bijeen te brengen. Het is een database op het internet waarin reservisten op afgeschermd pagina's zelf kunnen invullen wat hun civiele maar ook militaire kennis en vaardigheden zijn. Daarnaast kunnen ze aangeven of ze beschikbaar zijn voor functies en uitzendingen, voor welke duur, en bijvoorbeeld hoe lang te voren zij dan geïnformeerd moeten worden. Door dit te combineren met de vacatures, kan defensie snel kiezen uit een gedetailleerde pool van reservisten. Een subliem instrument dat vanaf heden beschikbaar is voor defensie.

Daarnaast kan de KVNRO op andere manieren helpen Reservisten te vinden, bijvoorbeeld door vacatures op te nemen in ons verenigingsblad.

De vereniging is ook bij uitstek het platform om reserve officieren geboeid te houden bij defensie. Door het organiseren van activiteiten en networking-opportunities in de afdelingen, maar ook landelijk door het organiseren van gemeenschappelijke activiteiten, in nauwe samenwerking met defensie. Een voorbeeld daarvan is de lezing van NAVO secretaris generaal Jaap de Hoop Scheffer volgende week speciaal voor de reservisten. Maar zo zouden we ook een bezoek kunnen brengen aan een schip van de marine, een vliegbasis, en ga maar door. Goed voor de motivatie van de reservist, en goed om hem betrokken te houden bij het vak. Het mes snijdt aan alle kanten. We gaan daarom als KVNRO door met het organiseren van grote landelijke activiteiten in aanvulling op de afdelingsactiviteiten.

Ook dat draagt weer bij aan de belangrijke maatschappelijke taak die de vereniging zich stelt in het “Vinden, Binden en Boeien” van reservisten voor de Nederlandse defensie.

Ik maak met u een sprong naar het toenemende belang van de reservist.

Na het opschorten van de dienstplicht en het opheffen van mobilisabele eenheden zat defensie vrij plotseling met een grote overmacht aan reserve personeel waarvoor geen taken meer was. Enkele jaren geleden is daarom het bestand enorm opgeschoond en er bleef er nog maar een klein deel reservisten over na de grote ontslagronde. Momenteel zijn er nog maar zo'n 7000 reservisten en nog maar 5610 plaatsen in de organisatie. Als gevolg van de laatste “reservisten nota” loopt dit aantal op naar zo'n 6000 functieplaatsen.

Door de situatie op de arbeidsmarkt van de laatste jaren, en de zware uitzenddruk op militairen, is echter ondertussen het bestand aan beroepspersoneel teruggelopen en zijn er meer dan 7000 militairen te kort bij defensie. Dat was bijna 8000, maar dat aantal is als gevolg van de economische crisis verminderd.

Bij het zoeken naar oplossingen voor dit nijpende tekort, werd natuurlijk de rol van de reservisten weer onder de loep genomen. Reservisten kunnen immers helpen de druk van de ketel te nemen. Na alle afbreuk van de laatste jaren, worden reservisten nu weer veel belangrijker voor defensie.

Eindelijk werd het zo lang door ons bepleitte: “Backfill” ingesteld. Dit is het tijdelijk invullen met reservisten van arbeidsplaatsen die tijdelijk niet bemand zijn omdat de zittende militair is uitgezonden. Dit kunnen deeltijdbanen zijn en zijn altijd banen voor een beperkte duur.

Ook werd met de laatste reservisten nota het aantal reservisten dat op uitzending kan gaan verdubbeld. 2,5 Procent van de uitgezonden militaire zullen reservisten zijn. Een mooie, maar lastige ambitie. Om de lasten van de werkgevers van reservisten te verlichten is Defensie begonnen met een eerste aanzet van een Employer Support regeling. Nog een magere regeling die niet veel effect zal hebben, maar het in elk geval een begin en het bewijs dat defensie nu serieus rekening gaat houden met de specifieke omstandigheden van de reservist.

Reservisten staan dus weer op de kaart. Steeds meer worden de reservisten het uitzendbureau van defensie. Slimme aanpak en vooral maatwerk en rekening houden met de specifieke bijzonderheden rond inzet van reservisten kan Defensie goed helpen de nood van de personeelsdruk wat te lenigen.

Reservisten weer belangrijk. Dat motiveert! De vereniging speelt er op in door defensie te steunen en de vereniging aantrekkelijk te maken voor de nieuwe reservist. Deze nieuwe reservist zoekt een vereniging die bezig is met het vak, die zijn belangen ziet en vertegenwoordigt, die een plek biedt om te netwerken. Waar hij militaire en civiele contacten kan combineren, en waar hij de saamhorigheid vindt die ons officieren zo kenmerkt!

Als KVNRO bieden we deze mogelijkheden. Dit heeft geleid tot een sterke toename van het aantal leden van de KVNRO de laatste tijd. We nemen de nieuwe leden enthousiast op in onze gelederen en de afdelingen verwelkomen hen in hun midden. Zodat zij zich snel bij ons thuis voelen en deelnemen aan alle activiteiten.

De vereniging verjongt dus weer. Veel koude oorlogreservisten worden ouder en hebben geen functie meer in de krijgsmacht. Zij verliezen daardoor vaak de ook de binding met de vereniging. Sommigen verlaten de vereniging. Dat is jammer maar onontkoombaar. De KVNRO zal er alles aan doen om hen zich lang bij ons te houden.

Per saldo zijn we een krachtige, groeiende vereniging, waar iedereen thuis hoort. Jong en actief reservist of b.d.!

We zijn en blijven de familie van reserve officieren die zich inzet voor defensie en vaderland en zullen dat altijd blijven.

Een Koninklijke vereniging waar we samen trots op zijn.

Dank u wel.